

1934. a. tunduvalt tõusis laiemategi hulkade huvi kirjanduse, kunsti ja teaduse vastu. Vaimse kultuuri päevade puhul korraldatud kõnedel ja muudel ettekannetel ning näitustel käis külastajaid märgatavalt rohkem kui varem seda laadi ürituste puhul. Eriti elavaks hinnati osavõttu Tallinnas, kus ettekandeid külastas üle 33 000 inimese. Samasugune elav huvi tekkis laiemates ringkondades kirjandusegi vastu, kui kevadtalvel kirjastused korraldasid raamatutemüügi harilikust tunduvalt odavamate hindadega. Sel puhul selgus ilmekalt, et palju sellest, mida varem pandi ainult masside väikese kultuurihuvi arvele, olenes väga suurelt publiku väikesest ostujõust.

Välistest sündmustest ka eesti rahvuslipu 50-a. juubel juuni algul omal kombel tekitas elevust laiema-teski hulkades ja süvendas rahvuslikku meelsust.

Et 1934. a. mitmeti veel puudus selgus selle kohta, kuidas valitsus tegelikult tahab juhtida rahvusliku ideoloogia rakendust kõigis kultuurielu eriküsimustes ja mõningad rühmitised (nagu näit. Eesti Rahvuskirjanike Ühing) agaralt ruttasid esitama ses suhtes oma tihti üsna üllatavaid soove, siis võis mõnel korral kuulda mõõdukamate ringide poolt ka hääli, mis hoiatasid rahvusliku üliagaruse eest. Nii juhiti kirjanduse alal korduvalt tähelepanu sellele, et kirjanduse rakendamine rahvusliku poliitika teenistusse tähendaks kirjanduse tendentsistumist ja ühes sellega ka mandumist. Ühtlasi väideti sel puhul, et eesti kirjandus oma sisimalt olemuselt on niikuinii muutunud järjest rahvuslikumaks ¹⁾).

Seoses rahvusliku mõtte tugevnemisega võeti

¹⁾ Näit. F. Tuglase brošüür „Rahvuslik kirjandus“.